

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag

Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413

Administratie: St. Thomas-college Tel. 550

Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar

Afzonderlijke nummers fl. 0.10

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

100 Jaren Missie op Saba.

I

Dit jaar is het honderd jaar geleden, dat Mgr. Niewindt z.g. voor het eerst het eiland Saba bezocht en daar op Sacramentsdag de H. Mis opdroeg. Hij zelf schrijft erover: „Misschien was het voor het eerst op Saba, dat er die H. Offerande werd opgedragen aan God en alzoo ook daar de voorzegging van den profeet Malachias, cap. 1 vers 21, vervuld werd.”

Wij mogen veronderstellen, dat de bekende Dominicaan Père Labat, de eerste priester was die het eiland Saba bezocht in April van het jaar 1701; hetgeen hij zelf verhaalt in zijn werk: Nieuwe reizen naar de Fransche eilanden van America. Hij maakt er echter geen melding van of hij er enige katholieken aantroef, noch dat hij er kerkelijke dienst gedaan heeft.

De verslagen van Gouverneur Cantzlaar uit de jaren 1816 en 1818 maken geen melding van de aanwezigheid van katholieken op dit eiland; alleen zegt het laatste verslag dat van de 1145 inwoners er 672 niet-christenen zijn.

In 1824 echter werd de Amsterdamse kapelaan Martinus Joannes Nieuwindt benoemd tot Apostolisch prefect van Curaçao, om aldaar de sluimerende kerk weer op te wekken. En op reis daarheen met de Zeemeew bezocht hij in Augustus de eilanden St. Eustatius en St. Martin, maar Saba werd door het schip niet aangedaan.

Dit bezoek echter had tot gevolg, dat vermoedelijk door tussenkomst van den toenmaligen gezaghebber van St. Eustatius Baron van Spengler, bij decreet van 7 Januari 1827 de drie Bovenwindse eilanden onder kerkelijke rechtsmacht werden gesteld van den Apostolisch prefect van Curaçao.

De grote moeilijkheden echter op de Bovenwinden gaven aan Nieuwindt voorlopig nog geen gelegenheid zich met dit nieuwe rechtsgebied te kunnen bemoeien en eerst op 12 April van het

jaar 1836 kon hij met de Eerw. Heer Emanuel Romero van Curaçao vertrekken voor zijn eerste visitatiereis naar de Bovenwinden.

Op 27 April arriveerde hij op St. Eustatius, bleef daar een maand en kwam op 31 Mei na enkele uren reizen op Saba. Nieuwindt schrijft erover, dat „de bewoners van dit kleine eiland thans leven zonder de minste godsdienstoefening; de laatste protestantse leraar, op wiens zedelijk gedrag zeer veel viel af te wijzen, is dit jaar vertrokken; het kerkgebouw van hetwelk hij zich bediende heeft en in geene zeer gunstige toestand is, maakt het eenigste Godsdienstige gesticht uit.

„Bij mijnen aankomst heeft men voor mij een soort van logement gezocht, waar ik twee dagen van mijn verblijf heb mis gelezen; onmogelijk was het om een altaar enz. de berg op te dragen; ik moest mij dus van een tafel bedienen en van de bijzondere vergunningen, welke ik van Z. H. heb, gebruik maken. Ik celebreerde dus het H. Misoffer op een plaats, waar waarschijnlijk nog nimmer aan den Allerhoogste hetzelfde was opgedragen. Reeds had men te voren gezegd, dat ik er geene Katholieken zoude vinden; inderdaad ik vond er niet meer dan 7, maar men bracht mij eenige kinderen te doop; ook boden mij eenige volwassenen ten doop aan, maar helaas, hun onkunde was zo groot, dat ik het niet op mij durfde nemen om hun het H. Doopsel toe te dienen.”

Uit het doopboek van Saba blijkt dat Nieuwindt aan vijf kinderen en 1 volwassene het doopsel toediende.

In het parochieel archief van Saba, wordt nog een merkwaardig stuk bewaard. Het is het verhaal van een oude katholieke dame, Mrs. Hetty Hassel in Windwardside, die indertijd aan den toenmaligen pastoor de Groen de volgende bijzonderheden over dit bezoek mededeelde.

We laten de copie van Pastoor de

Groen hieronder volgen.

„In W. S. vernam ik (past. de Groen) „nog de volgende bijzonderheden:

„In de maand Juni zette Mgr. met zijn knecht voet aan wal.

„Hij landde aan de Ladderbay en klon „op naar 't bewoonde gedeelte de Gap, „waar hij zijn intrek nam in het huis „van een negerin van Guadalupe, La-haye geheten, die daar met haar zoon „leefde beide Kathol., de enige Roomsens „op Saba.

„Met vreugde werd Mgr. daar ontvangen vanwege de grote eer, doch ook „omdat zij in de gelegenheid was haar „godsdienstplichten te kunnen waarmemen. De godsdienstige vrouw zou Mgr. „de nodige hulp en inlichtingen verschaffen.

„In het huis grenzend aan de pastorie „(thans zustershuis) in de Bottom, werd „de eerste godsdienstoefening op Saba „gehouden. Daar droeg Mgr. de H. Mis „op en doopte 4 kinderen en één volwassene van de Bottom, en één kind van St. „John.

„Mgr. ging van de Bottom niet langs „de gewone weg naar Windwardside, doch „ondernam de vermoedelijke tocht langs „de Noordkant door het bewoonde Mer- „ry Point en Hellsgate naar het Boven- „kwartier. Gastvrij en hartelijk werd „Mgr. daar ontvangen en ingekwartierd „door de familie Hassell, toen zelf nog „Anglicaan, doch later de steunpilaren „van de Roomse gemeente.

„In een gehuurd, huis in de „Moun- „tain“ dat later vanaf 1893—1911 als „school gediend heeft, droeg Mgr. de „H. Mis op en preekte:

„Aardig is 't verhaal van de oude dame, Mrs. Hetty Hassell, hoe zij, toen „nog een kind, door de jalouzieën „gluurde, als de Apost. Vic. zich aankleedde voor de H. Mis, hoe zij, thuis- „komend, haar ouders vertelde van al de „vreemde kledingstukken, waarmee de „New Priest“ zich bekleedde, hoe zij „toen reeds met eerbied over dien priester sprak met haar vriendinnetjes, die „den H. Man belachelijk maakten etc. etc.

„Na 't vertrek van Mgr. Nieuwindt „bleef het eiland negen jaar onbezocht,

H. K. H. PRINSES JULIANA heeft onderscheidingen uitgeleend aan doctoren en leden van het Ned. Rode Kruis. Leden der Haagse transportcolonne vormen een erewach bij het vertrek van H. K. H.

„tot in 1843 Rev. Kistenmaker van tijd „tot tijd het eiland bezocht van uit St. Eustatius.”

Zeker is het dat in 1836 Mgr. Nieuwindt pogingen heeft aangewend om althans voorlopig de Bovenwindse eilanden van enige priesterhulp te verzekeren. Daarom had hij vanuit St. Martin zich gewend tot den Apost. Prefect van Guadalupe en hem het voorstel gedaan een priester naar St. Martin te zenden welke zich dan tevens met het Hollandse gedeelte van St. Martin zou belasten „smede de eilanden Saba en St. Eustatius.

En op 29 Juni mocht hij daaromtrent een gunstig antwoord ontvangen met de mededeling, dat de Abbé Martin, daarvoor was aangesteld.

Volgens het archief van Saba echter is er praktisch van deze bediening niet veel terecht gekomen, daar het schrijft: „Na het vertrek van Mgr. Nieuwindt „bleef het eiland 9 jaren onbezocht, tot „in 1843 Rev. Kistenmaker van tijd tot „tijd het eiland bezocht van uit St. Eustatius.”

Sinds 1841 hadden St. Eustatius en St. Martin reeds hun vaste pastoors; voor Saba zou dit echter nog enige tijd duren.

Van 1843 tot 1854 werd het eiland echter beurtelings bezocht door de missionarissen, werkzaam op St. Eustatius en St. Martin. Het waren de seculiere priesters J. F. A. Kistemaker, A. ten Brink en S. J. J. Nieuwenhuis.

Zij deden hun dienst in de woning van twee anglicaanse dames. Volgens de Gouvernementscijfers van 1849, waren er 18 Katholieken op Saba en 1661 protestanten. Het kerkarchief echter vermeldt dat er in 1850 negen en veertig katholieken waren.

Door de milde bijdragen van Z. Exc. Mgr. Belgrado, den pauselijken zaakgelastigde in den Haag en van Baron van Wijckerslooth, bisschop van Curium, was Pastoor Kistemaker in staat gesteld zelf een huis te kopen, de tegenwoordige pastorie van Windwardside; een gedeelte ervan werd voorlopig ingericht tot bidplaats om er de heilige Geheimen te vieren.

Intussen was het elders bewezen, dat wilde men ook te Saba iets goeds ver- richten, een priester als pastoor er vast verblijf moest houden. Begin 1854 nam Mgr. Nieuwindt het besluit derwaarts te zenden de Kruisheer

J. C. Gast, toentertijd kapelaan te Sta. Rosa; en op 4 Juni. Pinksterdag, droeg deze voor het eerst de H. Mis op in zijn bekrompen bidkamer. Saba had van nu af zijn vaste pas- toor.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Ernstiger berichten zijn de laatste dagen weer gekomen uit het Verre Oosten, ofschoon de situatie aldaar zich nog niet heel duidelijk voor ons aftekent.

Van Canton zijn enkele Zuid-Chinese legers naar het Noorden getrokken om de Japanse penetratie aldaar tegen te houden en deze Zuidelijke legers hebben reeds een half dozijn steden van het Noordelijke Nanking bezet: volgens andere berichten echter zijn deze zuidelijke legers voornamelijk bestemd om de pogingen te verhinderen van den dictator Chang Kai Shek, die de opiumhandel onder zijn controle plaatsen wil. In beide gevallen echter kunnen in de naaste toekomst daaruit nog grote verwikkelingen, mischien wel internationale voortkomen.

Over internationale verwikkelingen gesproken, deze zijn er de laatste dagen weer niet op verbeterd.

Te Rome werd, aldus volgens de Telegrammen, bij decreet bekend gemaakt, dat, indien de sancties tegen Italië op dertig Juni niet opgeheven zijn, Italië een non-agressie pact met Duitsland zal sluiten, waarbij gestipuleerd zal worden, dat het zich ook niet zal verzetten tegen een versterking langs de Duits-Oostenrijke grenzen.

Dit besluit heeft in geheel Europa grote opschudding veroorzaakt, daar het als een rechtstreekse aanval op het Volkenbondsbeleid beschouwd wordt.

Tot zover het bericht, maar dezelfde avond in de Radio een dementi.

Toch gaat het de bond allesbehalve naar den vleeze.

Na de moeilijkheden die Argentinië bracht door zijn verzoek tot het bijeenroepen der Assemblee, waarin duidelijk een motie van wantrouwen lag aan het adres der leiding, heeft de Bond dit bovenstaand verzoek weer in zover uitgesteld, dat eind dezer maand de assemblee wel bij elkaar zal komen, maar eerst de mindere kwesties zullen worden behandeld en dan het Italo-Abessijnse conflict.

Volgens een mededeling van de Romeinse correspondent van het Handelsblad zou bovendien Mussolini besloten hebben, dat indien de Volkenbond niet besluit de sancties tegen Italië op te heffen, een plebisiet te houden over de vraag of het volk hem toestaat de rechten van Italië desnoods door oorlog te verdedigen.

Wat deze correspondent echter verder schreef over de gespannen verhouding tussen Italië en Engeland, geloven we toch, dat deze in de laatste weken wel verbeterd is. Dit moge blijken uit de terugroeping van Samuel Hoare in het Britse Ministerie. Deze moest indertijd voor de publieke opinie wijken, daar zijn politiek te veel pro-Italiëans zou zijn.

Zijn terugkeer in het Engelse Ministerie is zeker een concessie aan Italië. Ook de ontvangst van de Negus in Londen, geeft wel te blijken, dat Engeland liever met Italië in vrede blijft. De Negus gaat dan ook maar spoedig naar Genève. Ook zijn vertrouwen in de Volkenbond schijnt niet groot te zijn, zodat hij reeds zijn besluit heeft aangekondigd om persoonlijk met Mussolini te gaan confereren.

te bewegen. Sluw kijkend wiegde O'Brien in zijn schommelstoel op en neer. Waar had ik idee in? vroeg hij. Iets van het leven te zien? Wat hij voorstelde was het leven, juist iets voor een flinke jongen kerel als ik. Daarenboven, ik was een halve Schot. Had ik het ongelijk vergeeten, dat mijn eigen land was aangedaan? Was ik '45 vergeten?

„U zult wel gehoord hebben van dien Schotsen rechter, wiens zoon te Amsterdam het geld verteerdte aan het gerechtshof van Edinburgh verdiende — geld betaald voor rum en gesmokkelde zijden toga's.”

Natuurlijk had ik ervan gehoord; iedereen trouwens; maar het was al enige tijd terug gebeurd.

„Hier zijn we een beetje achterlijk”, grijnsde O'Brien.

„Maar daar ginds knepen ze een oogje dicht en glimlachten om den rechter, en in Havana doen ze hetzelfde om ons.”

Eensklaps zeide de stem van het jonge meisje achter ons: „Waarover heb je het zo druk, mijn Engelse neef?”

O'Brien kwam tussenbeide. „Señorita, ik vraag hem naar Rio te komen”, zeide hij op eerbiedige toon.

Zij vestigde haar grote, donkere ogen

Gaat U geblinddoekt de toekomst tegemoet?

Een CROWN LIFE polis beschermt U en de Uwe.

Waarom wacht U?

CROWN LIFE
INSURANCE COMPANY

Raadpleegt den Agent van de

CROWN LIFE

Chas I. Gonsalves.

Tel. 429. — Middenstraat 41

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.
(Nadruk verboden).

17) Van Carlos wist zij alles over mij. De man, van wien ik alleen het bovendeel van zijn hoofd gezien had, keerde plotse- ling zijn stoel om en gluurde mij aan met kleine blauwe ogen. Hij was tamelijk klein en gezet, met stevig vlees en heel witte plompe handen... Hij droeg de zwarte dracht van een Spaanse rechter. Op zijn rond gezicht was een voortdurende glimlach, als om de kaken van een snoek hangt, — alleen met een beetje meer geest. Enigszins overdreven boog hij en zeide:

„O, u bent de befaamde Mr. Kemp.” Ik zeide, dat ik in hem den nog meer befaamden Señor O'Brien meende te mogen herkennen.

„Het heeft weinig nut te zeggen, dat u niet beroemd bent”, zei hij, en zijn stem had de zachte, oneindig zoete trilling van den echten Ier: iets zo fijns en onvatbaars als de geur van lindebloe- sem.

„Onze edele vriend” — hierbij wees hij met een lichte beweging van één zijner witte handen op Carlos — „heeft mij verteld wat een durfal en dapper jong- mens u bent, om voor een vriend in nood de schedels van de helft der Bowstreet gendarme's te breken... Nu, ik eer het in u; zo iets heb ik zelf ook gedaan. In de oude dagen”, voegde hij er zuchtend bij.

„U bedoelt in '98”, zei ik een beetje brutaal.

O'Brien's ogen flikkerden. Natuurlijk- kerwijze had het Ierse fiasco, hetzij in Clonnel of Sligo, hem bij het gewelddadig ontsnappen aan de Engelse dragon- ders — geholpen door de mist — naar een Frans oorlogsschip in de baai, bijna de hals gekost. Zelfs nu hij rechter was in Cuba, bleef het voor hem een tijdperk van heldenmoed, van jeugd, — ja, van romantiek. Daarom nam hij mijn toespeling waarschijnlijk niet kwalijk. Maar ik had heel beslist een gevoel van wrok wegens geringschattends in zijn stem, iets beschermends in zijn manieren.

De oude Don sluimerde rustig, met zijn gelaat gewend naar de verre, groe- zelige zoldering.

„Nu, ik zal u een goed voorstel doen”,

zei O'Brien na een gespannen beschou- wing van de uitdagende blik, waarmee ik hem aankeek.

„Ik heb gehoord, dat U separatist bent”, begon hij verder. „Welnu, dat is niet zo iets als ik. Ik ben een Ier; op een ander eiland is op mijn hoofd een prijs gesteld. En u bent hier zo goed als vol- gevrijverklaard. Ik weet dat u zeer on- gelukkig kwestie heeft gehad en dat U ge- compromiteerd is. U kunt ieder ogen- blik gevangen genomen worden. Wij zou- den samen kunnen werken en er is niets laags in hetgeen ik met U voor heb.”

In alles wat deze kleine, grijnzende Ier mij zei, leek dit mij het enige, dat aandacht waard was. Het bleef mijn geest bezighouden, terwijl hij op over- redende toon en met lichte welspre- kendheid mij al de voordelen opsomde, die erin die dagen te behalen vielen met 't uitrusten van kapers onder Mexi- caanse vlag. Ik moest niet verwonderd zijn, zei hij, dat ze in een Spaanse kolonie schuilden. „Er is meer dan één re- den voor zulk een onwettige handelwij- ze”, vervolgde hij op koele toon, maar met 'n heftige oogslag, die daarmee in tegenstelling was. „Spanje nam ons de erkenning van haar opstandige kolo- nien's kwalijk.” En op dezelfde koelover- tuigenden toon, afgewisseld met gees- tige glimlachjes, verklaarde hij dat de wet-getrouwe Spanjaarden van het „al- tijd trouwe eiland”, er geen kwaad in konden zien de Engelsen te benadelen, zelfs onder de Mexicaanse vlag, waarvan ze het wettig bestaan niet erkenden.

„Zie, het is een georganiseerde zaak, ik heb er iets in te zeggen. Canning's regering in het moederland, — vervloekt met de vloek van Cromwell — wordt er door behandeld. Ze zullen spoedig één van hun eigen kolonies moeten laten schieten en, daar U separatist zijt, — wat een geringe schande is — en ik een Ier, zullen we onze ogen er niet over uit- schreien... Kom, Kemp, 't is alles voor de goede zaak. Er zit niets laags in. U bent een gentleman en ik zou u niet iets voorstellen, dat niet wel was. De edelste kringen in Havana zijn in de zaak be- trokken. Onze schoeners liggen in Rio Medio; maar ik kan daar niet altijd zelf aanwezig zijn.”

De verrassing benam mij de spraak. Ik wierp een blik naar Carlos, die ons ondoorgrondelijk gadesloeg. Het jonge meisje raakte de hagedis zacht aan, maar het dier was te beangst om zich

onderzoekend op me en sloeg ze daarop weer neer. Om de hagedis heen schikte ze een hele kring meloenpitten. Roerloos zag het dier tot haar op.

„Spreek niet te luid, dat vader niet wakker wordt”, waarschuwde ze ons.

Het gezicht van den ouden Don was nog steeds naar de zoldering gekeerd. Carlos, die achter de stoel stond, opende zijn mond tot een halve glimlach. — Driemaal voelde ik mij werkelijk ver- toord op O'Brien, met zijn toon van al- wetendheid, meerderheid, zelfingenome- heid, alsof hij tegen een kind sprak, of een heel lichtgelovig of onnozel persoon.

„Welk recht hebt u in mijn plaats te antwoorden, Señor Juez?” vroeg ik in mijn beste Spaans.

Weer zag het jonge meisje op, en da- delijk daarna weer voor zich.

Wordt vervolgd.
(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

LEVEN EN LATEN LEVEN.
HET GELDT NERGENS ZO STERK ALS OP DE BUITENWEG.

„VeiligVerkeer”

EEN DUIKERPAK MET CENTRALE VERWARMING. In Parijs hebben amateurs een duikerclub opgericht, welks leden onderzoeken welke nieuwe apparaten het beste zijn om het langst onder water te blijven met het minste ongerief. De nieuwste uitvinding: een pak dat verwarmd wordt met warm water van boven de oppervlakte, wordt hier gedemonstreerd door de uitvinder, Yves le Prieur, in een tank van het aquarium in de Trocadéro.

bestaat er thans echter nog geen aanleiding om de Communistische bedreiging, dat men de havenstaking ook naar Rotterdam zou doen overslaan, grote waarde toe te kennen.

Staking heerst er ook in Spanje. We zouden haast zeggen vanzelfsprekend. Maar merkwaardig is toch dat daar de onderwijzers en burgemeesters in staking zijn, omdat zij in 5 maanden nog geen salaris hebben ontvangen.

Ampère's Eeuwfeest.

10 Juni 1836—1936

Op 22 Januari 1775 werd te Lyon geboren de later wereldvermaarde wis- en natuurkundige André-Marie Ampère.

Reeds als kind toonde hij grote wetenschappelijke aanleg en bewaande zich zonder leermeesters in wiskunde, natuurwetenschappen, letterkunde en filosofie. Eerst was hij leraar te Ain-à-Bourgen te Lyon, in 1804 werd hij repetitor en in 1809 professor aan de polytechnische school te Parijs. In 1808 werd hij rijksinspecteur voor alle universiteiten en in 1824 professor aan het collège de France. Hij schreef over wiskunde, mechanica, optica en magnetisme. In 1820 ontdekte hij de krachten, die elektrische stromen op elkaar en een magneet op een stroom uitoefenen.

Hij werd daardoor de grondlegger van de electrodynamica.

Hij verduidelijkte het begrip „electrische stroom“ en voerde de grootheid stroomsterkte in, welker eenheid (ampère) naar hem genoemd is. In de leer over de electriciteit komt dat heel veel

Het tekent wel de chaotische toestand en de absolute onmacht van de huidige regering om te besturen zelfs. Dat er bij zulk een leiding geen spatie is om kloosterbranden tegen te gaan, is wel heel duidelijk.

In Palestina is in de laatste dagen de Arabierenopstand weer verergerd. Vooral in de steden Jerusalem, Haifa en Nabulus is de toestand uiterst gespannen.

voor; grootheden als coulomb, volt, ohm, enz., zijn allen genoemd naar beroemde geleerden.

De ampèremeter is een instrument, waarin een magneetje met een wijzer die langs een schaalverdeling kan lopen. Voert men nu om het magneetje een elektrische stroom, dan zal deze zodanig het magneetje beïnvloeden, dat het begint te draaien, waardoor het wijzertje uitslaat. Naarmate de stroom sterker is, zal de wijzer verder uitslaan. Met dit instrument kan men dus de sterkte van een stroom meten. De schaalverdeling van de ampèremeter is verdeeld in „ampères“. Een ampère is de stroomsterkte die in staat is om 1,118 miligram zilver per seconde af te scheiden aan de kathode (negatieve pool) van een zilver-voltmeter.

Van hem zijn ook de zgn. zwemregel en de rechterhandregel voor het bepalen van magnetische afwijkingen bij een elektrische stroom.

Hij stierf 10 Juni 1836 te Marseille, terwijl zijn naam eeuwig voort blijft leven met de roem zijner ontdekkingen.

L.

Alfred Valette. Hij schreef in dit blad artikelen over de achteruitgang van het lezen van goede boeken, wat het gevolg zou zijn van de grote belangstelling van het publiek voor radio en bioscoop. Gefundeerde ontwikkeling en kennis gaan daardoor achteruit, meent hij. Thans neemt hij nog een andere, zijns inziens schadelijke invloed onder de loupe, n.l. die van de te veel geïllustreerde bladen.

Duhamel zegt: men leest niet meer. Men kijkt even het plaatje en men weet er alles van of meent er tenminste genoeg van te weten. Het plaatje is mooi, aardig, verlokkelijk en eist weinig geestesinspanning, terwijl lezen vermoedt, langer duurt, inspanning vraagt. De pers zou in onze tijd een prachtig middel ter ontwikkeling kunnen zijn voor velen, en al heeft zij wel invloed, toch gaat er in lange niet van haar uit, wat zij nuttigs kon voortbrengen, aldus de mening van dezen schrijver.

Waar is het nodig voor, zo redeneert de mens uit de 20e eeuw, dat ik zo'n lang en nog wel klein gedrukt artikel lees, nu ik zo al kan zien, waarover het gaat? Lezen is vermoeiend en ik ben al vermoeid genoeg door mijn dagwerk op kantoor of werkplaats.

Als een kind, dat nog niet lezen kan en met een natte vinger de plaatjes omslaat, zo doet de tegenwoordige krantenlezer, die even de illustraties bekijkt en het dan weet.

De fotografie is een kostbare gave der wetenschap, maar, in de kranten, maakt zij den mens lui en werkt zij de ware ontwikkeling tegen en de oppervlakkigheid in de hand.

Er is zeker iets van waar. Maar vergeet Duhamel niet, dat een plaatje soms ook over de een of andere zaak een verhelderend beeld kan geven, dat met de meest knappe en ingewikkelde beschrijving niet bereikt kan worden?

Godlozencampagne in Rusland.

De vroegere voorzitter van de Pauze-lijke Commissie Pro Rusia, Mgr. D'Herbigny, heeft tijdens een bezoek aan Londen een belangwekkende mededeling ge-

Aankomst en vertrek der schepen van 10-13 Juni 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Amazona	10	New York, P. du Prince, La Guaira, P. Cabell	10	Aruba, Maracaibo
Cariba	11	Hamburg	11	Pto. Limon
Claus Horn	—	Canton	11	H'burg via P. Rico Dom. rep. Jamaica, Haiti
El Libertador	12	La Guaira	12	Aruba, Maracaibo
Medea	12	Aruba, Maracaibo	12	P. Cabell, New York
Tamara	12	New Zealand, Cristobal	13	Southampton, Londen.

daan betreffende de antigodsdienstige campagne, die tegen het Paasfeest in de Sovjetscholen was ingezet.

Hagamus schrijft daarover in „Ons Noorden“:

„Hoewel Mr. Goseling 10 Juni eerst 45 wordt — noch Schaepman, Loeff, Nollens of Aalberse waren zo jong, toen zij met het leiderschap werden bekleed — bezit hij ongetwijfeld alle eigenschappen om deze moeilijke en verantwoorde taak op zich te nemen. Als voorzitter van de Kath. Staatspartij heeft hij reeds een goede leerschool achter zich. Maar hij zal het anders doen als prof. Aalberse en de verhouding tussen dit kabinet en de Kath. Kamerfractie zal er niet gemakkelijker door worden. Al was het alleen reeds omdat Dr. Colijn en prof. Aalberse twee dikke vrienden waren. We hebben een parlementarier, die beiden heel goed kent, eens horen zeggen, dat zowel Colijn als Aalberse bijna huilden als ze tegenover elkaar stonden in belangrijke kwesties. Het is misschien overdreven, maar er zit iets typerends voor beiden in! Hoe vol waardering kon prof. Aalberse spreken bijv. over Dr. Colijn, over diens diepe vroomheid, zijn hoge karaktereigenschappen en zijn goed hart. En omgekeerd weten we ook dat Dr. Colijn steeds vol waardering voor prof. Aalberse was.

Tussen den 44-jarigen Mr. Goseling en den 67-jarigen Dr. Colijn is de verhouding natuurlijk heel anders en alleen reeds dit feit, zal de vaak moeilijke verhouding tussen onze fractie en het kabinet, er niet gemakkelijker op maken. Laten we intussen niet op de feiten vooruit lopen, maar rustig het verloop van zaken afwachten.

Onder de Telegrammen van de United Press lasen we Maandag, dat de Nederlandse gezant te Brussel Jhr. Dr. A. W. L. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer benoemd is tot Gouverneur Generaal van Ned. Indië.

Dit bericht komt niet geheel onverwacht.

De vorige week hoorden we deze verwachting reeds uitspreken in de Radio van Batavia.

Het Anetabericht echter wat we die avond in onze Curaçaoe bladen lasen, was echter zo verhaspeld, dat we enige lezers vermoedelijk den kandidaat er uit ontferd zullen hebben.

Jhr. Alidius Warmoldus Lambertus Tjarda van Starkenborgh Stachouwer is van oud-Groningse adel.

Hij werd ook in Groningen geboren in 1888, studeerde daar en behaalde in 1911 zijn doctoraat in de rechten.

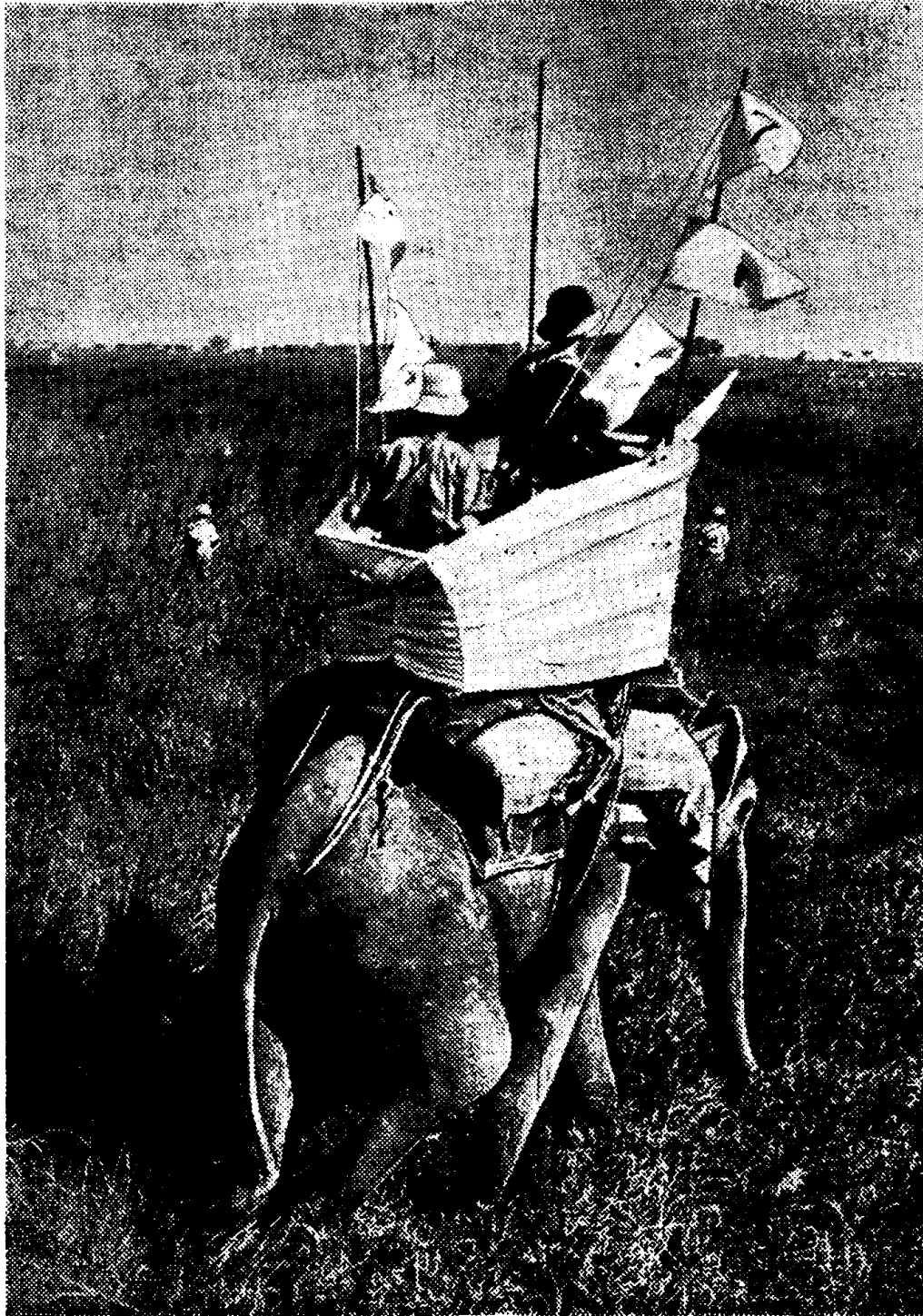
Hij was werkzaam op het Departement van Buitenlandse Zaken en in diplomatieke dienst het laatst als gezantschapsraad te Berlijn. In 1925 werd hij commissaris der Koningin in de provincie Groningen.

In 1933 echter werd hij gezant en gevolmachtigd Minister in Brussel.

DOOR DE BRAND UIT DE BRAND.

Waardoor de aandelen Kaarsenfabriek te Gouda stegen.

De brand van de Goudse Kaarsenfabriek, waardoor een zeer belangrijk deel der installaties is verwoest en het bedrijf voorlopig tot stilstand is gedomd, heeft uiteraard ook ter beurse sterk de aandacht getrokken. Niet in die zin echter, dat een sterke daling der aandelen plaats had, integendeel, de koersen

INDISCHE SPORT. De jaarlijkse Kadir-Cup, de grootste zwijnenjacht van het jaar, heeft geregeld plaats te Bachroan, bij Meerut in Midden-Indië. De foto toont de „vlag-olifant“ die de toeschouwers op de hoogte houdt van de loop der jacht.

zijn op een vrij aanzienlijk hoger niveau gekomen.

Het koersverloop van de gewone aandelen der Koninklijke Stearine Kaarsenfabriek Gouda geeft het volgende verrassende beeld:

	L.	H.
1932	85	196
1933	60	195
1934	75	197
1935	180	280
1936:	12 Mei	208

13 Mei: 230 b-250 l.

Het blijkt dus dat de brand niet alleen kijkers, maar ook kopers voor de aandelen heeft gelokt.

Deze kopers hebben natuurlijk in aanmerking genomen, dat de fabriek, zoals gemeld werd, zowel tegen bedrijfsstoring als tegen brandschade verzekerd was en zijn vermoedelijk van oordeel geweest, dat de verzekeringsgelden zeker toereikend zullen zijn om een modern fabriek, van de laatste vindingen voorzien, te doen verrijzen, hetgeen de efficiency zal verhogen.

CURAÇAO.

KATHOLIEKE ACTIE EN POLITIEK.

Uit voorschriften van Z. H. den Paus.

Er moet met nog meer zorg voor gemaakt worden, dat de Katholieke Actie zich niet mengt in de politieke partijen, waar het vaststaat, dat zij juist door haar natuur, geheel vreemd moet blijven aan de verdeling van de partijen der staatsburgers. Wij willen evenwel met dit voorschrift op geen enkele wijze aan de katholieken het recht ontzeggen zich te bemoeien met de publieke zaak; des te meer, omdat de katholieken verplicht zijn, uit kracht van de wet der christelijke naasteliefde, al hun krachten aan te wenden, opdat het leven van de Staat geheel geregeld worde volgens de christelijke principes.

Daarom belet dan ook niets de katholieken, lid te worden van politieke partijen, mits deze betrouwbare garanties geven, dat zij de wetten van de Katholieke Kerk zullen eerbiedigen. Van de andere kant, ofschoon de K. A., zoals wij al verklaard hebben, totaal buiten de politieke partijen moet blijven, is het van groot belang voor het welzijn van de maatschappij, dat de leden van K. A. als ware een heilig leger vormen om te bevorderen en te bewaren met de belangen van de Kerk, de belangen van de 2 volgende instellingen: het huisgezin en de staat.

Om dit doel te bereiken is het nodig de voorschriften van de K. A. in praktijk te brengen, die grondslag en steun is om de publieke vooruitgang en de geest van de leden van de K. A. te vervolmaken door de uitoefening van de deugden, die eigen zijn aan het christelijk leven. Maar als de politieke strijdvragen, misschien de katholieke belangen of de morele leerstellingen van de Kerk schade zouden doen, zou de Katholieke Actie haar invloed niet alleen kunnen, maar moeten aanwenden, zonder haar pogingen aan te wenden in het belang van particuliere belangen of politieke partijen, maar om het zeer grote belang van de Kerk en van de zielen, aan welker welzijn het welvaren van de publieke belangen ten nauwste verbonden is.

Mussert en de Pausen.

Ons werd toegezonden een pamflet, dat door den heer Mussert verspreid wordt.

Het vangt aan met de woorden: „De R.K. Staatspartij tracht kerk en priesters aan haar belangen dienstbaar te maken, maar wat leert de Kerk?“...

Er volgen dan een „citaat“ van Paus Leo XIII, 3 „citaten“ van Paus Pius XI en één „citaat“ van Z. Em. Kardinaal Innitzer.

Blijkbaar wordt er gespeculeerd, dat eenvoudige katholieken door zulke teksten tot de N.S.B. bekeerd kunnen worden. Wij behoeven op de citaten niet in te gaan: wie goed leest, bemerkt dadelijk, dat zij niet bruikbaar zijn voor het doel, dat de heer Mussert nastreeft.

Zijn beschuldiging aan het adres der Katholieke Staatspartij is van geen betekenis, zolang onze Bisschoppen het euvel niet constateren, dat de heer Mussert meent te zien. Onze Bisschoppen hebben de katholieken nog nimmer gewaarschuwd tegen de Kath. Staatspartij, maar wel tegen de partij van den heer Mussert. Zij hebben bovendien diens bemoeienis met kerkelijke aangelegenheden via een „Raad“, zeer beslist afgewezen en Mgr. Diepen heeft elk contact met die Raad verboden.

Wat de Paus wil, zullen onze Bisschoppen ons wel zeggen; daar hebben wij den protestanten heer Mussert niet voor nodig. Maar als hij toch een citaatje van den Paus wil, wel, onlangs heeft de Paus bij de opening der perstentoonstelling te Rome het woord gevoerd en daar o.a. gezegd:

Helaas moeten Wij de afwezigheid constateren van twee grote volken, namelijk Rusland, welks godshaat alle religie vernietigd heeft, en Duitsland, waar tegen alle recht in, als gevolg van politieke en nieuwheidense misvattingen geen

Broedeieren.

Witte Leghorns 15 ct.

Barnevelders 40 ct.

PLUIMVEEVOEDER.

HENDRIKSTEEG 16

en bij

W. Maat

„CASA HOLLANDESA“, Otrabanda

katholieke pers geduld wordt.

Als de heer Mussert deze woorden van den Paus eens verspreide? Misschien bevordert hij dan ook, waarom onze Bisschoppen en priesters hun onderhorigheden tegen het nationaal-socialisme zo ernstig waarschuwen.

„T.H.E.S.O.S.“

Deze gymnastiekvereniging gaf Maandag l.l. 'n uitvoering in „Roxxy“, die tevens bedoeld was als 'n hulde aan onze zenden scheidenden Gouverneur, die door zijne tegenwoordigheid deze avond luster wilde bijzetten.

Aan publieke belangstelling ontbrak 't niet, en voor 'n flink bezette zaal voerden de Surinaamse gymnasten hun oefeningen en toeren uit, die getuigden van 'n lange en zorgvuldige voorbereiding.

't Was werkelijk 'n lust om te zien hoe de lange rij gymnasten straf in de maat en met de grootste nauwkeurigheid de Athletiek-gangen uitvoerden. Werkelijk mooie staaltjes van sportkracht en overleg werden vervolgens vertoond aan de rekstok en bij de standen. Alles in friss, levendig tempo.

Jammer genoeg werd dit tempo na de pauze wel wat tammer, maar toch werd er nog veel moois te genieten in de staf-, brug- en groepoefeningen.

Voor al de brug had de nodige belangstelling en 't publiek leefde mee door herhaalde toejuichingen.

Zeer zeker mogen we deze avond geslaagd noemen. We hebben genoten van die zo bij uitstek gezonde sportuitingen en we kunnen niet anders doen dan wens uiten, dat „T.H.E.S.O.S.“ wel spoedig met 'n nieuw program op planken mag komen.

Deze wens is ons recht uit het hart gegrepen. We menen echter goed te doen hier enkele opmerkingen aan te voegen.

We zeiden boven reeds dat 't tempo 't tweede gedeelte merklijk minder was dan vóór de pauze. Er waren trouwen nog andere oorzaken, waardoor wij de pauze minder genoten.

Daar was op de eerste plaats de ziekte, die eerst op werkelijk frisse leden de verschillende oefeningen aaneen bond en ze begeleidde, doch die in 't tweede gedeelte zich onledig meende te moeten houden met wat moderne humbug.

Als tweede oorzaak zouden we willen noemen 't optreden van 't jongste lid (± 6 jaar), dat vooral bij de stokoefeningen zeer hinderlijk te werk ging. Driekwart van de zaal had alleen oog voor de foutieve verrichtingen van de kleine baas, zodat 't werk der groten (dat 't toch zijn mocht) absoluut genegeerd werd. Het lijkt ons bovendien pedantisch minder juist gezien, zo'n dreunende hele avond aan de toejuichingen van 't publiek bloot te stellen.

Wij wensen „T.H.E.S.O.S.“ 'n bloeiende verenigingsleven, dat zich binnen al zienbare tijd nogmaals moge openbaren in 'n wel-verzorgde uitvoering.

Algem. Ned. Verbond.

Heden, Woensdagavond, zal het Algem. Ned. Verbond een lezing houden getiteld „Eenige bladzijden uit de Cultuurhistorie van het Nederlandsche Volk tot aan de 16e eeuw.“

Deze lezing zal gehouden worden door den Wel Eerw. Heer Ds. W. J. van Lierdonk in het Theater Brion.

Deze lezing zal met enige lichtbeelden worden geïllustreerd.

Benoemingen.

Tot Pastoor te Rincon is benoemd de Wel Eerw. Pater Heinsbroeck tot Kralendijk op Bonaire de Wel Eerw. Pater Boradori.

De Wel Eerw. Pater Weyers zal worden geplaatst op Pietermaai en de Wel Eerw. Pater Offermans op San Mateo.

R. K. Curaçaoe partij.

Maandagavond had in het theater Brion een propaganda-vergadering plaats van de R. K. Curaçaoe Partij voor de Nederlands sprekende Katholieken.

De verwachte opkomst was vanzelfsprekend niet groot, maar de feitelijk opkomst viel toch tegen. Een 35 nieuw leden gaven zich op.

Zijne Excellentie de Gouverneur zal

instede van op Donderdag 11 Juni, op

Zaterdag 13 Juni a.s. audientie verleenen.

De Gouvernements-Secretaris,

Gronemeijer.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial” en „Beurs- & Nieuwsberichten”.

De Russische Sovjet-schrijver Maxim Gorki is ernstig ziek.
In 1932 werd Nsjni Novgorod zijn geboorteplaats naar hem genoemd.
Ook het grootste Russisch vliegtuig kreeg indertijd de naam van dezen schrijver.

De afgelopen week werd voor een bedrag van 303 miljoen Francs verscheept met de „Deutschland” met bestemming New York. Reeds eerder werd met de „Manhattan” een bedrag van 315 miljoen Francs verscheept, terwijl 203 miljoen verzonden zal worden met de „Aquitania”. Men verwacht, dat de volgende week wederom voor aanzienlijke bedragen aan goud naar New York verscheept zullen worden.

Van Vrijdag op Zaterdag ontspoorde de express Parijs—Wenen. De oorzaak was het te hard rijden in de bocht. Er waren 2 doden en 3 zwaar gewonden. De machinist is gearresteerd.

Bij de presidentsverkiezingen in Panama behaalde Arosema de meerderheid. De oppositie kwam daartegen in verzet, waardoor de toestand onrustig is.

De arbeiders te Caracas hebben de eis gesteld, dat de wet op de openbare orde niet zal worden aangenomen. Zij dreigen met algemenestaking.

Volgens de laatste berichten hebben 100.000 mijnarbeiders in N. Frankrijk het werk nog niet hervat.

Te Boekarest in Roemenië had een in-storting plaats van de tribune in het stadion, terwijl de Koning de padvinders inspecteerde. Er waren 24 doden en 700 gewonden.

Van de Velde kon in België niet slagen om de vorming van een Kabinet. Van Zeeland werd weder aangewezen als Kabinetformateur.

Voor verder nieuws, zie **ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.**

UIT NEDERLAND.

Minister Oud betreurde de minder aangename ontvangst van het vaste lastenontwerp, doch de regering zal van de verwerping geen halszaak maken.
Het ontwerp werd bij de eindstemming verworpen.

Op initiatief van Burgemeester de Vlucht van Amsterdam werd een comité gevormd tot herdenking van het 40-jarig jubileum van de Koningin in September 1938. Als voorzitter van dit Comité zal Mr. van Laar optreden.

Tot commissaris van het gemengde bedrijf der vliegtuigdienst in Suriname werd de oud-Directeur van de Javabank, de Heer T. H. Lighthart benoemd en de referendaris van het departement van Koloniën J. van der Meulen.

De Heer J. Van der Meulen werd tot

raadsheer van de Hoge Raad benoemd, thans vervult deze het ambt van vice-president van de rechtbank te Utrecht.

Onder voorbehoud geven we het volgende Aneta-bericht:

Het „Huisgezin” bevat commentaar op de bisschoppelijke brief inzake de N.S.B., waarin o.a. gezegd wordt, dat het volgens deze missieve niet duidelijk is of in de vergaderingen en de organisatie doelbewuste leden dan wel propagandisten of slechts leiders en hoofdpersonen bedoeld worden. Ook de verdere redactie van het herderlijke schrijven lokt vrij scherpe kritiek uit.

Het college van Burgemeester en Wethouders te Rotterdam stellen de Raad voor om in verband met de te verkrijgen regeringssteun de havenlasten gedurende het tijdvak 1 Juli, tot en met 31 December met 28% te verlagen. De totaal kosten bedragen 640.000. De huren van de erfpachtaanons zullen tevens met 28% verlaagd worden. Voorts zal reductie verleend worden van gemiddeld 15% op loodshuren, tarieven, van handelsinrichtingen, het huren van de gemeentelijke tips, enz. (totaal kosten 65.000). Ook het particuliere bedrijfsleven zal — voor zoals het in aanmerking komt — zijn kosten met 15% verlaagd zien.

In de Fokkerfabrieken vond de hulding van den vliegtuigconstructeur plaats door de directie en het gehele personeel.

Fokker kondigde onder daverend applaus mede dat hij het personeel als jubileumgeschenk een pensioenfonds aanbod dat met een flink grondkapitaal door hem ingesteld wordt. Hij bracht meteen allen die het Fokkerproduct wereldberoemd maakten, zijn dank, in het bijzonder de vele K.L.M.-piloten die hiertoe meewerkten. „Het succes van de K.L.M. is ons succes,” zeide Fokker.

De volgende dag was het feest op Schiphol.

Onder de aanwezigen waren adjudant van H.M. de Koningin, Minister van Lids de Jeude, de burgemeester van Amsterdam en de Amsterdamse wethouder, Kropman. Vele honderden belangstellenden waren, ondanks het minder gunstige weer opgekomen. De Minister deelde in zijn toespraak tot Fokker mede dat het hare Majesteit behaagd had hem met 't ereketen van Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw te begiftigen.

Wethouder Kropman bood de zilveren medaille van de stad Amsterdam aan. Guillonard sprak namens de K.L.M. en bood eveneens een geschenk aan. Daarna begonnen de demonstraties met de diverse Fokkertypes, waarbij een zuiver overzicht gegeven werd van de 25 jarige prestatie van de Fokkerfabrieken. De getrouwe copie van het toestel dat in 1911 voor het eerst de lucht inging sloeg ook thans een uitstekend figuur en startte vlot.

pagina vier reeds afgedrukt was.

We plaatsen hieronder nog even de nieuwe stand.

Enschede	7	5	2	0	18-14	10
Feyenoord	5	4	1	0	16- 6	8
Ajax	6	3	3	0	14-13	6
Be Quick	6	2	4	0	15-21	4
Nac	6	1	5	0	5-14	2

Wat zeide de Hr. Sprockel?

De Beurs en Nieuwsberichten van gisterenavond heeft een verslag van de propagandavergadering van de Curaçaosche Katholieke partij, die Maandagavond, toen alleen voor de Hollands sprekende katholieken, voor de vierde maal gehouden werd.

We lezen in dat verslag:
Sprekende over de Curaçaosche toestanden meent de heer Sprockel, dat het communisme hier geen kans heeft, omdat de voedingsbodem van het communisme, de armoede van de arbeidende massa's, hier ten eenenmale ontbreekt.
De verslaggever van dat blad geeft echter met deze woorden juist het tegenovergestelde weer van de bewering van den Heer Sprockel.

Uit de rede die we van den Heer Sprockel ontvingen, citeren wij bedoelde passus als volgt:

„Het is daarbij niet denkbeeldig, dat het Communisme vroeg of laat Curaçao ernstig zal bedreigen, daar de bevolking hier in grote meerderheid arm is. Massa-armoede is de beste gesteldheid om het Communisme te doen tieren.”

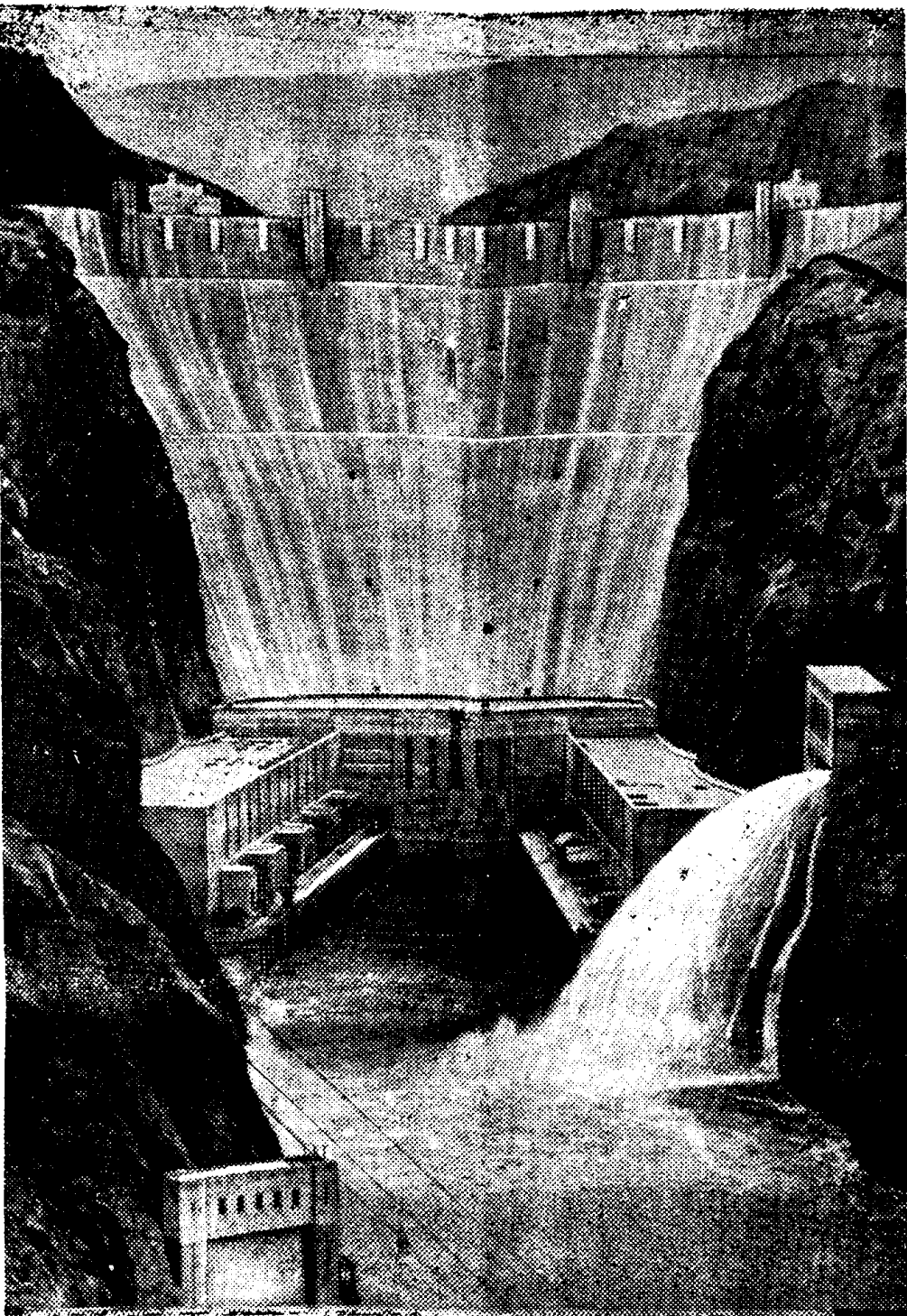
Dat klinkt wel wat anders.
Bovendien bleek uit de verdere rede van den Heer Sprockel meermalen, dat hij het gevaar voor Communisme groot acht, o.a. waar hij citeerde Quadragesimo Anno en wijst op de bijzondere actie der communisten in Zuid-Amerika.

K.L.M.-Nieuws.

Enige dagen geleden heeft de K.L.M. aan de Venezolaanse Regering de toestemming gevraagd om wederom enige vluchten naar Coro en terug te mogen uitvoeren. Indien deze toestemming tijdig wordt ontvangen, zullen deze reizen op Woensdag 10, Vrijdag 12 en 15 dezer in opdracht van een gezelschap worden ondernomen.

Voor alhier vertoevende personen bestaat de gelegenheid om op de 10de de vlucht van Curaçao naar Coro mede te maken en eventueel op de 13de terug te keren. Tijdens de overige genoemde vluchten zijn alle plaatsen in het vliegtuig door de leden van het gezelschap bezet.

Gegadigden voor de vlucht Curaçao—Coro op Woensdag de 10de, kunnen verdere inlichtingen verkrijgen bij de K.L.M.-agenten.

DE BOULDER DAM. De onmetelijke Boulder Dam is opnieuw voor het gebruik klaar en staat als een wonderbaar monument voor de bouwkunst van onze dagen. De foto toont de waterval in de grote reservoir van de dam.

K
R
O

Wereldprogramma.

19.24—20.24 uur Curaçao-tijd.
Via P.C.J. Golfengte 31.28

Zondag 14 Juni 1936.

1. Wien Neerlands Bloed.
2. Het Nederlands Medisch Missiewerk, door Dr. E. H. Hermans.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek of Gramofoonmuziek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.

Via P. H. I. op Golfengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçao-tijd.

1. Mars.
2. Nederland en zijn Missies in Oost- en West-Indië.
3. Anton van Duinkerken.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek of Gramofoonmuziek.

GEMENGD NIEUWS.

HOE LEVEN DE GELDMANNEN.

Milliardairs. Hoe ze groot werden en machtig!

Wij brengen onderstaande bijzonderheden uit het leven van vooraanstaande geldmagnaten, die door intelligentie, list en brutaliteit er in geslaagd zijn, uit het niets iets te worden. Het sprokje van kleine krantenjongen of loopjongen, die in weinige jaren mannen van betekenis werden is vast werkelijkheid geworden in 'onze wereld.

Het grote geluk is niet alleen beschoren maar of deze geldkoningen der wereld tot de gelukkigste mensen behoren, is nog de vraag. In ieder geval is het interessant, de levenslijnen van deze mensen eens op de voet te volgen.

Pierpont Morgan.

De chef van de kapitaalcrachtigste bank der wereld, Morgan, is een persoonlijkheid, die in de wereldpolitiek een grote rol speelt. De oudste zoon John Pierpont Morgan is de zoon van een handelaar in garen en band en was met zijn

kapitaal geïnteresseerd in een Bank in de Wallstreet. Door leveranties ten behoeve van legers uit alle landen gelukte het hem, zijn kapitaal in korte tijd te veelvuldigen, en zo breidde de ondernemingen zich uit.

De Bank J. P. Morgan had menige strijd met de concurrentie te voeren en bleef tenslotte overwinnaar bij de spoorwegen, die veel geld inbrachten. De trustgedachte kwam eigenlijk door Morgan tot volle ontwikkeling en drie voorname punten moesten bereikt worden om in de wereld een heersende positie te kunnen innemen.

Zo participeerde de bank zich hoofdzakelijk in producten, die voor de hele wereld van belang zijn, zoals ijzer, staal en kolen.

Daarmee had men de sleutel voor de wereld in de hand. Waar nu vreedzame middelen tekort schoten, moest de concurrentiestrijd intreden. Zijn grootste financiële succes haalde Morgan met de vorming van de „United States Steels Corporation”, die na veel onderhandelen met den staalkoning Andrew Carnegie tot stand kwam. Bovendien traden, vrijwillig en ook onvrijwillig — nog twaalf grote maatschappijen en ongeveer 150 kleinere tot deze trust toe. Dit concern werd door Morgan met 1100 miljoen dollar gesticht. En nog verder wilde men zijn invloed doen gelden; de hele wereld wilde men beheersen, voorzover dit niet reeds het geval was. Morgan zei eens op een banket in New-York: „Wij hebben in het spel om de macht drie troeven in de hand: ijzer, staal en kolen. Wij zijn langs de korenschuren der wereld geweest, maar thans stellen wij alle pogingen in het werk om haar werkplaats te zijn, maar wij wensen ook haar Clearinghouse te zijn!”

Toen kwam de wereldoorlog met onverwachte perspectieven. Was ook Amerika zo lang neutraal, de firma Morgan kon en wilde het niet zijn. De grote financieringen begonnen en de wereldoorlog 1914-'18 begon met al zijn dagen van verschrikking. Maar zoals de toestand in 1924 aan het licht bracht, schijnen deze heren zich toch misrekend te hebben. De berekeningen kwamen niet uit.

Een grote slag voor de Morgantrust was die „zwarte Vrijdag” van 1930, waarop honderden Amerikaanse Banken faillieerden, terwijl Morgan weer eens gezevierde. In geheel Amerika was Morgan zeer gezien.

Zijn grote feesten gaf hij meestal op een van zijn luxe jachten.

Strooi FLITPOEDER in hoeken en gaatjes. De kruipende insecten gaan dood bij 't aanraken.

Als het busje 't soldaatje niet heeft, is het geen FLIT.

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 8 tot en met 14 Juni 1936.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstootlijk en geschikt voor publiek vermaak.

In Olnelandia.

She married her Boss.
Scarlet Pimpernel.
Little Minister.
New adventures of Tarzan (kinderen)

Roxy.

Big Stampede.
Last Days of Pompei.
Thanks a million.
Father Brown Detective.

In Hollywood.

She married her Boss.
Crusades.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan iedheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Cinelandia.

G. Men.
Gay Divorce.

Roxy.

Charlie Chan in Egypt.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

belen, maar zijn methoden waren dezelfde als die van zijn vader.

Toen William H. Vanderbilt stierf, liet hij zijn beide zoons ieder een bedrag na, van dezelfde hoogte als hij van zijn vader geërfd had. Deze nu waren even goede zakenlui en interesseerden zich financieel o.m. in petroleum en kolenmaatschappijen. Zij werkten samen met Morgan.

Rockefeller.

John D. Rockefeller is thans ver in de negentig en nog goed gezond. De petroleumkoning wist eveneens door handige speculaties omhoog te komen. Over hem doen de zonderlingste geruchten de ronde, maar een juiste lezing van zijn afkomst en zijn carrière weet niemand te

Rockefeller.

Van de ene zaak kwam het tot de andere en met 60 jaar bedroeg zijn vermogen reeds 20 miljoen dollar. In 1863, toen de burgeroorlog tussen Noord en Zuid uitbrak, leverde hij schepen, die onbruikbaar waren, voor duur geld aan de regering.

Zo ontstond menig schandaal, maar zijn hoge relaties hielpen hem steeds weer, zich uit deze affaires, zonder veel kleerscheuren te redden. In de laatste jaren van zijn leven handelde hij met spoorwegen, kocht volgens zijn oude zakentaktiek de ene spoorweg na de andere en was met 60 jaren de rijkste man der wereld. Zijn zoons erfden een groot vermogen en werkten verder. Zijn oudste zoon William H. Vanderbilt wist het vermogen in enkele jaren te verdub-

Er zijn twee instincten in de mens n.l. de zucht tot zelfbehoud en die der voortplanting, welke telkens den herboren mens dreigen te overheersen. Naast de seksuele afdwalingen, is het egoïsme in ons, de zucht naar verrijking, een diepe oorzaak, dat heel veel van onze handel en wandel zo weinig christelijk is. Ook onder ons katholieken is het uitgangspunt van ons denken en doen zo weinig onze christelijke levensbeschouwing, neen wij redeneren bijna uitsluitend, hoe dien ik het beste mijn eigen materie- belang. Vandaar de grote invloed van het liberalisme, ook in het zakenleven van zovele katholieken. Vandaar die aparte z.g. handelsmoraal, alsof de Tien Geboden, niet geschreven stonden voor het zaken-doen.

In het zaken doen is ook de katholieke dikwijls niet anders dan een individualist, is de winst om de winst de hoogste moraal. Daarom kunnen we niet genoeg aan deze katholieken toeroepen, dat hun christelijk beginsel andere eisen stelt n.l. eisen van rechtvaardigheid, billijkheid en naastenliefde. Deze drie deugden moeten ook het handelsleven van de mens beheersen en anders maakt hij

zich aan grote zonde schuldig, hoeveel goed hij overigens buiten zijn zaak ook zou doen en welk een braaf katholiek voorman hij ook buiten zijn zaak zou zijn.

Rechtvaardigheid, zowel de ruilende als de sociale rechtvaardigheid moet het hoofdbeginsel zijn van den katholieken handelsman en deze moet hem dwingen zo nodig zijn particulier welzijn, ondergeschikt te maken aan het algemeen welzijn.

Prof. Dr. Kors O.P. in zijn pleidooi voor de stichting van een kath. raad voor de handel.

Wie zijn verleden niet eert, heeft ook geen toekomst.

Als alle mensen, die het zeiden, werkelijk uit hun vel konden springen, zou het leer heel goedkoop wezen.

Als de mensen stralen van geluk of huilen van verdriet, krijgt men het meeste van hen gedaan.

Voor de pessimisten is het leven niet anders dan het wachten van de ene verdrietelijkheid op de andere.

Drink
gekroonde Valk.

4—3

Burgerlijke Stand.

gehuwd:

- Juni
- 3 Emerencia, Thomas Juan met Keller, Eusebia Felicia.
 - 3 Carty, James William met Archibald, Ellen Louisa.
 - 3 Martina, Johannes Jozeph met Ricardo, Maria Angelica.
 - 3 Indiana Johannes Indio met Clemencia, Nicolina Endrieta.
 - 3 Schoop, Theodor Bernardo met Hibrelie, Henriqueta Adelina.
 - 3 Hernandez, Augusto met Cecilia, Catalina Agnes.
 - 3 Hanson, Daniel Leopold met Brooks, Sarah Jane.

Bevallen:

- Mei
- 28 Imperator, Maria Romana echtg. van van Hato, R. A. z
 - 28 Landman, Aaffien echtg. v. Veen A. d
 - 28 Marcuñe, Julia d
 - 28 Martinus Norberia Eugenia, echtg. v. Minguel, A. z
 - 29 Felies, Regina Virginia d.
 - 29 Primera, Crescencia echtg. van Snijders, J. F. d
 - 30 Uset, Amalia Mercedes z

- Juni
- 2 Janga, Leandrina Margarita, echtg. van Rojas, E. C. d
 - 3 Antoinette, Abigail Eugenia echtg. echtg. van Davelaar, E. H. z.
 - 3 van der Weide, Geertruida Augustina echtg. van Boelhouwer J. N. L. d

Overleden:

- April
- 6 Look, Josephina Clotilda 65 j.
- Mei
- 10 Bentura, Rudy Jenaro 7 mnd.
 - 11 Wijngaarde, Armand Desiree 4 j.
 - 15 Conradus, Teodora Martilia 67 j.
 - 19 van Eerden, Karel Johan Herman 62 j.
 - 20 Rafaela, Theresa Calister 43 j.

Aanvulling Sportberichten.

Kampioenschap van Nederland: Enschede won Zondag 1.1. van Nac met 3—0. Dit bericht bereikte ons, toen

INGEZONDEN.

Houten verantwoordelijkheid der Redactie.

Voorstellen op Bonaire.

Wij danken de Redactie.

De redactie wil graag weten hoe het met u gaat. Het is ons een plezier om te horen dat u de redactie van de "Bonaire" goed vindt. Het is ons een plezier om te horen dat u de redactie van de "Bonaire" goed vindt.

De redactie wil graag weten hoe het met u gaat. Het is ons een plezier om te horen dat u de redactie van de "Bonaire" goed vindt. Het is ons een plezier om te horen dat u de redactie van de "Bonaire" goed vindt.

We hebben zelden zoveel mensen in de Sabana gezien; het leek wel of er feest was. De match heeft een zeer aangename verloop gehad; zeer spannend en zeer sportief; ja, zo is het voetbalspel mooi om te spelen en mooi om er naar te kijken; het was een strijd, waar alleen techniek en tactiek een rol speelden. Bonaire bleek het sterkste te zijn en won verdiend met 2-0.

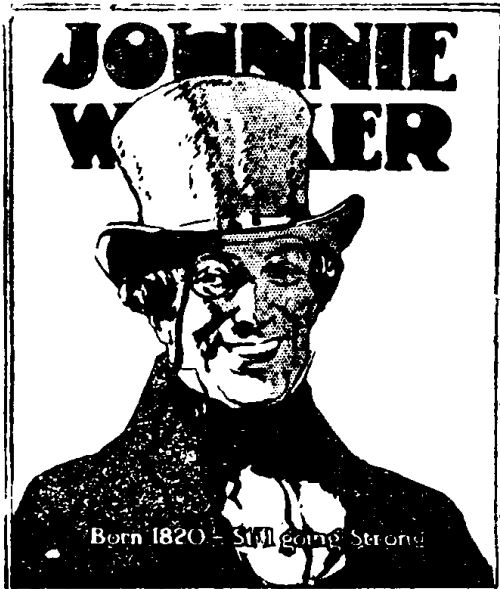
Vroeger was het op Bonaire de gewoonte, dat Curaçao met de palm der overwinning huiswaarts keerde; daar is de laatste tijd verandering in gekomen. Scherpenheuvel, Be Quick en Johan Maurits hebben dat dit jaar al overwonnen.

Op Pinkstermaandag had er weer een zeer sportieve match plaats tussen dezelfde teams. Bonaire drukte nu zijn overmacht uit door een 3-0 overwinning.

Wat jammer is? Dat Bonaire nooit eens naar Curaçao kan gaan. Iedereen weet dat Plutus ons eiland niet gunstig gezind is. Maar zou de C.B.L.O. en de C.V.B. er niet enkele pop voor over hebben? We zouden het een mooi gebaar vinden.

Kan Bonaire dan spelen tegen het Curaçaose elftal? Neen. Maar Bonaire zou b.v. kunnen spelen tegen een team, samengesteld uit de beste spelers van de B-klasse van de C.V.B.?? Ik durf wedden dat deze clubs het wel aardig zouden vinden.

Een Bonairiaan.

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS
Agenten.

Gemengd Nieuws.

Een praktisch lesje.

Men vertelt, dat de wijze Socrates, de beroemde wijsgeer van Griekenland, op de volgende originele manier aan zijn leerling Alcibiades, die vreselijk eerzuchtig moet geweest zijn, een lesje gaf in de bescheidenheid.

Socrates spreidde een wereldkaart voor zich uit en sprak tot Alcibiades:

„Wijs Azië eens aan.”

Alcibiades wees het werelddeel aan met een breed gebaar.

„Waar ligt nu Griekenland?”

Alcibiades wees opnieuw, weer met een beweging van de hand, maar nu veel kleiner.

„En waar ligt de Peleponesus?”

Alcibiades maakte een nauwelijks merkbare beweging met de hand.

„Wijs me nu Attica.”

Alcibiades antwoordde met een alweer kleinere cirkelbeweging van de vinger.

„En nu Athene.”

Alcibiades wees een kleine stip aan. „Dat moet Athene zijn.”

„Duid nu de plek aan, die gij in Athene inneemt!”

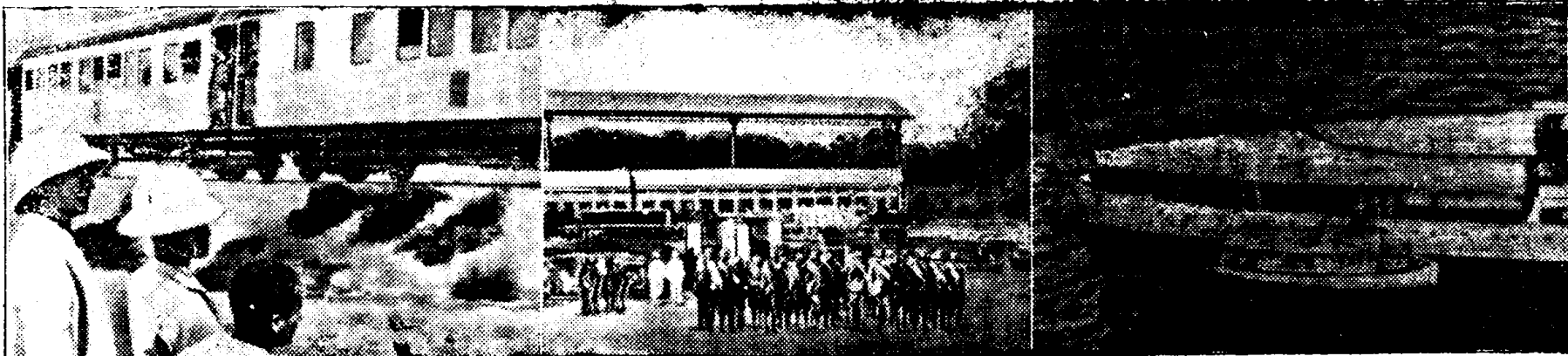
Alcibiades snapte het lesje en zweeg.

Een luxueus hotel in Moscou.

Enige tijd geleden werd in het centrum van Moscou een prachtig hotel geopend, waarvan de voorgevel in de Gorkistraat uitkomt en 16 verdiepingen hoog is. Langs de vier onderste verdiepingen loopt een zuilenhal van witte steen, die op verschillende plaatsen met wit marmer versierd is. Het hotel is naar Amerikaans model gebouwd, in iedere kamer bevindt zich een badkamer, die helemaal wit betegeld is. De prijs der kamers bedraagt 15-20 roebels per dag en per persoon. Z.g. appartementen, bestaande uit 2 kamers, kosten 40-60 roebel, en de luxe appartementen kosten 70-110 roebel per dag en per persoon. „Proletarische” prijzen zijn dat nu juist niet!... Doch theorie en praktijk staan vaak met elkaar op verkeerde voet.

GEBUIKT UW OGEN BIJ EEN ONOVERZICHTELIJK KRUISPUNT. HET ZOU OOK KUNNEN GEBEUREN, DAT GIJ ZE BIJ NALATIGHEID VOORGOED ZOUDT MOETEN SLUITEN.

„Veilig Verkeer”

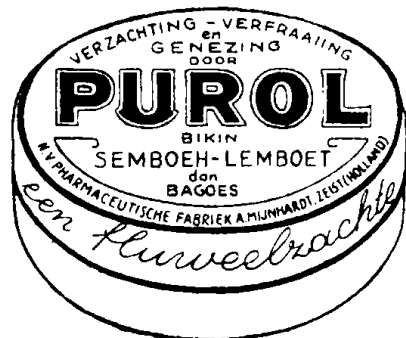

DE VLUCHT VAN DEN NEGUS. Links: de wagons van de speciale trein van den keizer Haile Selassie naderen het station van Djibouti, waar de negus werd opgewacht door den Fransen Gouverneur, terwijl Senegalese soldaten een crewacht vormden, in het midden. Daarna heeft de negus zich aan boord begeven van het Engelse oorlogsschip „Enterprise”, in het moment, dat de negus uit de motorboot aan boord van de „Entreprise” stapte, rechts. (Drie uit Djibouti naar Parijs telegrafisch overgebrachte foto's).

BELANGRIJK VOOR CURAÇAO

Teneinde te voldoen aan een reeds lang gevoelde behoefte van de inwoners van Curaçao, waarvan wij voortdurend aanvragen ontvangen om toezending van onze preparaten, stelden wij de firma MENSING & Co., te Willemstad, aan als onze Generaal-Agenten voor de Kolonie Curaçao voor onze welbekende pharmaceutische producten.

PUROL de uitstekende zalf voor alle huidwonden, brand-, snij-, hak- of valwonden, ontvellingen, schrammen, doorzitten of -liggen, insectenbeten, schrijnen, smetten of ontsteking der huid, uitslag, puisten enz. De eerste aanwending geeft reeds verzachting en gaat ontsteking tegen. Bij alle huideuvels of verwondingen dient uw eerste gedachte te zijn „Purol erop”. Purol zuivert, ontsmet, verzacht en geneest in korten tijd elke huidaandoening. In alle apotheken f 0.40 of f 0.75 per doos.

PUROL-POEDER hetwelk niet alleen de huid koel en droog houdt en overmatig transpireeren, schrijnen of stukgaan der huid tegengaat, doch dat door de geneeskrachtige stoffen, die erin zijn opgenomen en welke niet voorkomen in andere poeders, tevens schitterend genezend werkt bij eczema, roode hond, jeukende huiduitslag, een ruwe of roode huid, enz.

Dames, die prijs stellen op een volkomen gaaf en gezond uiterlijk, passen met uitstekende resultaten Purolpoeder toe, dat aan het gelaat die prachtige matte teint verleent, en dat alle ontsieringen van het gelaat doet verdwijnen.

Voor de verzorging van uw baby is Purolpoeder eenvoudig onmisbaar. Wanneer gij na het baden van uw kleine de huidplooien bestrooit met Purolpoeder, zal uw kind geen last hebben van smetten, een roode of ontstoken huid, uitslag enz. In alle apotheken f 0.90 of f 1.50 per bus.

Laat deze beide waardevolle Purol-preparaten waken over de gezondheid van Uw huid, want deze heeft vooral in een tropisch land een zeer belangrijke taak voor Uw algeheele gezondheid.

PUROL en PUROLPOEDER

Verkrijgbaar in alle apotheken

N.V. PHARM. FABRIEK A. MIJNHARDT, ZEIST-HOLLAND.

„Kon ik het maar van me afzetten”

SANATOGEN
zenuwsterkend voedsel

SANATOGEN zal die neerslachtigheid doen verdwijnen.

En wel des te eerder naarmate gij er sneller toe besluit een bus bij Uw apotheker of drogist te halen.

Dat gevoel van gedruktheid is immers niets anders dan een gevolg van zwakke zenuwen, die door Sanatogen gesterkt zullen worden. Neem Sanatogen eenigen tijd geregeld achter elkaar en gij zult begrijpen, waarom 25.000 doktoren schriftelijk hun bewondering over dit zenuwsterkend voedsel uitspreken.

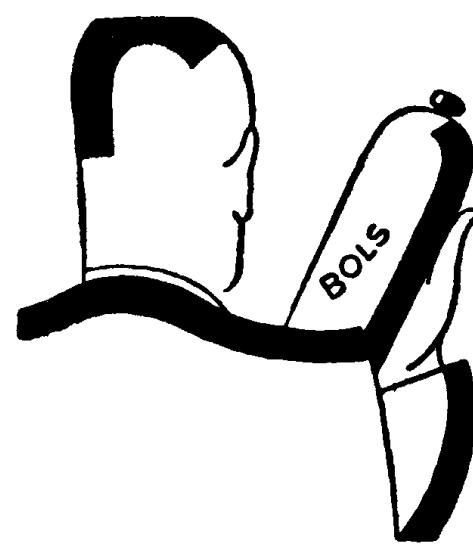
„Ik bevind mij zeer goed bij het geregeld gebruik van Sanatogen. Ik voel mij veel levenslustiger, doe mijn werk weer met genoegen, kortom een uitkomst voor mij en mijn gezin.”

schrijft de Heer E. V. E. te Epe.

VERKRIJGBAAR IN ALLE APOTHEKEN.

HET BOLS-MOTTO VAN DEZE WEEK

1575

Staat op 't knikje „BOLS” te lezen, Kan het slechts de echte wezen.

BOLS

ELKEN DAG ÉÉN GLAASJE

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen
VAN

„De Curaçaose Voetbalbond.”

De wedstrijd voor Mundo Nobo van 14 Juni, zal nader worden opgegeven.

WEDSTRIJDEN VAN ZONDAG 7 JUNI 1936.

Jong Holland 2 — Volharding	2—2	Hercules 2 — Feyenoord	0—6
R.C.C. 2 — S.U.B.T. 2	0—2	Scherpenheuvel 2 — Atletico	0—1
Asiento 2 — Transvaal 2	6—1		

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor tegen	Punten	Gem.
Jong Holland	1	1	0	0	3 1	2	2.~
R.C.C.	1	1	0	0	2 1	2	2.~
Scherpenheuvel	1	0	1	0	1 1	1	1.~
Transvaal	1	0	1	0	1 1	1	1.~
S.U.B.T.	1	0	0	1	1 2	0	0.00
Volharding	1	0	0	1	1 3	0	0.00
Asiento	0	0	0	0	0 0	0	0.00
Hercules	0	0	0	0	0 0	0	0.00
B-klasse:							
Feyenoord	1	1	0	0	6 0	2	2.~
Asiento 2	1	1	0	0	6 1	2	2.~
S.U.B.T. 2	1	1	0	0	2 0	2	2.~
Atletico	1	1	0	0	1 0	2	2.~
Jong Holland 2	2	1	1	0	5 3	3	1.50
Volharding 2	1	0	1	0	2 2	1	1.~
Scherpenheuvel 2	1	0	0	1	0 1	0	0.00
R.C.C. 2	1	0	0	1	0 2	0	0.00
Transvaal 2	1	0	0	1	1 6	0	0.00
Hercules 2	2	0	0	2	1 9	0	0.00
Be Quick	0	0	0	0	0 0	0	0.00
D.B.V.O.	0	0	0	0	0 0	0	0.00
P.S.V.	0	0	0	0	0 0	0	0.00

Opgelegde boeten (wedstrijden 7 Juni 1936).

De volgende verenigingen zijn beboet voor de achter haar naam vermelde overtredingen:

Feyenoord f 1.— H. R. art sub 3 onder b.

R.C.C. f 1.— H.R. art 32 sub 3 onder b.

Volharding f 5.— R.C.W. art. 11 sub 2, f 1.— H.R. art. 32 sub 3 onder b.

Ingeschreven als leden van Jong-Holland:

A. da Costa Gomez en E. Pinedo.

Overgeschreven van de Juniores-lijst naar de lijst van werkende leden van Jong Holland:

J. Brion, J. M. Martina, A. Naar en J. M. Pinedo.

De verenigingen worden eraan herinnerd dat het vervoer van spelers naar Scherpenheuvel voor eigen rekening is en dat door de Bond f 3.50 wordt vergoed per gespeelde wedstrijd.

Kampioenschap van Nederland.

Het is de lezers misschien opgevallen dat we de vorige week niets gepubliceerd hebben over de stand van de kampioenswedstrijden. Er was bij ons n.l. twijfel gerezen of de opgaven die de „Beurs” de laatste weken plaatste over de gespeelde wedstrijden, wel juist waren. Na informatie bleek ons dan ook dat de „Beurs” er nogal naast was. Ziehier, welke wedstrijden er de laatste weken hebben plaats gehad:

24 Mei: Ajax—Nac 3—0

Feyenoord—Enschede 4—1

1 Juni: Be Quick—Ajax 5—4

Enschede—Feyenoord 0—3

Op 24 Mei vond dus niet plaats de wedstrijd Ajax—Feyenoord, die volgens bovengenoemd blad met 3—0 door Ajax gewonnen zou zijn.

Wél vond plaats de wedstrijd Feyenoord—Enschede, welke wedstrijd zelfs niet vernoemd werd! Dezelfde opmerking geldt voor de tweede wedstrijd van 1 Juni; ook deze werd geen plaats waardig gekeurd.

’t Zal nu ieder wel duidelijk zijn, dat ons laatste lijstje (van twee weken geleden) nu bepaald niet up-to-date was. Dank zij... de schitterende Aneta-berichtgeving. Of moet de fout hier bij de „Beurs” zelf gezocht worden?

De stand is nu dus:

Feyenoord	5	4	1	0	16-6	8
Enschede	6	4	2	0	15-14	8
Ajax	6	3	3	0	14-13	6
Be Quick	6	2	4	0	15-21	4
Nac	5	1	4	0	5-11	2

	AJAX	FEIJENOORD	ENSCHEDÉ	NAC	BE QUICK
AJAX	•	1-4		3-0	3-1
FEIJENOORD		•	4-1	3-0	
ENSCHEDÉ	2-1	0-3	•	3-1	3-2
NAC		1-2		•	5-0
BE QUICK	5-4	4-2	3-6		•

Koopt U CORTICELL

kousen tegen voor
deelige prijzen bij:

W. C. de Jongh

Handelskade 12